

ג' מ'מז'ים בקרבן הפסח – עיון בלשונות יב' שלמות

(1) שמות פרק יב, א-כ

And HaShem spoke unto Moses and Aaron in the land of Egypt, saying: 'This month shall be unto you the beginning of months; it shall be the first month of the year to you. Speak ye unto all the congregation of Israel, saying: In the tenth day of this month they shall take to them every man a lamb, according to their fathers' houses, a lamb for a household; and if the household be too little for a lamb, then shall he and his neighbour next unto his house take one according to the number of the souls; according to every man's eating ye shall make your count for the lamb. Your lamb shall be without blemish, a male of the first year; ye shall take it from the sheep, or from the goats; and ye shall keep it unto the fourteenth day of the same month; and the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it at dusk. the lintel, upon the houses wherein they shall eat it. And they shall eat the flesh in that night, roast with fire, and unleavened bread; with bitter herbs they shall eat it. Eat not of it raw, nor sodden at all with water, but roast with fire; its head with its legs and with the inwards thereof. And ye shall let nothing of it remain until the morning; but that which remaineth of it until the morning ye shall burn with fire. And thus shall ye eat it: with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste--it is HaShem's passover. For I will go through the land of Egypt in that night, and will smite all the first-born in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will execute judgments: I am HaShem. And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are; and when I see the blood, I will pass over you, and there shall no plague be upon you to destroy you, when I smite the land of Egypt. And this day shall be unto you for a memorial, and ye shall keep it a feast to HaShem; throughout your generations ye shall keep it a feast by an ordinance for ever. Seven days shall ye eat unleavened bread; howbeit the first day ye shall put away leaven out of your houses; for whosoever eateth leavened bread from the first day until the seventh day, that soul shall be cut off from Israel. And in the first day there shall be to you a holy convocation, and in the seventh day a holy convocation; no manner of work shall be done in them, save that which every man must eat, that only may be done by you. And ye shall observe the feast of unleavened bread; for in this selfsame day have I brought your hosts out of the land of Egypt; therefore shall ye observe this day throughout your generations by an ordinance for ever. In the first month, on the fourteenth day of the month at even, ye shall eat unleavened bread, until the one and twentieth day of the month at even. Seven days shall there be no leaven found in your houses; for whosoever eateth that which is leavened, that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a sojourner, or one that is born in the land. Ye shall eat nothing leavened; in all your habitations shall ye eat unleavened bread.'

(א) ויאמר ה' אל-משה ואל-אהרן בארץ מצרים לאמר: (ב) החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: (ג) דברו אל-כל-עדת ישראל לאמר בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש ששה לביית-אבת ששה לבית: (ד) ואם-ימעט הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל-ביתו במכסת נפשות איש לפי אכלו תכסו על-הששה: (ה) ששה תמים זכר בן-שנה יהיה לכם מן-הקבשים ומן-העזים תקחו: (ו) והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת-ישראל בין הערבים: (ז) ולקחו מן-הדם ונתנו על-שתי המזוזות ועל-המשקוף על הבתים אשר-יאכלו אתו בהם: (ח) ואכלו את-הבשר בלילה הזה עלי-אש ומצות על-מרדים יאכלהו: (ט) אל-תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים פי אם-עלי-אש ראשו על-ברעיו ועל-קרבו: (י) ולא-תותירו ממנו עד-בקר והנותר ממנו עד-בקר באש תשרפו: (יא) וכבה תאכלו אתו מתניכם חגרים געליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא לה: (יב) ועברתי בארץ-מצרים בלילה הזה והכיתי כל-בכור בארץ מצרים מאדם ועד-בהמה ובכל-אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה': (יג) והיה הדם לכם לאות על הבתים אשר אתם לשם וראיתי את-הדם ופסחתי עליכם ולא-יהיה בכס נגף למשחית בהפתי בארץ מצרים: (יד) והיה היום הזה לכם לזכרון וחגגתם אתו חג לה' לדדתיכם חקת עולם תחגגו: (טו) שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כיו כל-אכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישדאל מיום הראשון עד-יום השבעי: (טז) וביום הראשון מקרא-קדש וביום השביעי מקרא-קדש יהיה לכם כל-מלאכה לא-יעשה בהם אך אשר יאכל לכל-נפש הוא לבדו יעשה לכם: (יז) ושמרתם את-המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את-עבאבותיכם מארץ מצרים ושמרתם את-היום הזה לדדתיכם חקת עולם: (יח) בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב: (יט) שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כיו כל-אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ: (כ) כל-מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

Narratives...the command to take the offering, to offer it every year after coming to the Land, to tell the children, the smiting of the first-born and the beginning of the Exodus...

And HaShem said unto Moses and Aaron: 'This is the ordinance of the passover: there shall no alien eat thereof; but every man's servant that is bought for money, when thou hast circumcised him, then shall he eat thereof. A sojourner and a hired servant shall not eat thereof. In one house shall it be eaten; thou shalt not carry forth aught of the flesh abroad out of the house; neither shall ye break a bone thereof. All the congregation of Israel shall keep it. And when a stranger shall sojourn with thee, and will keep the passover to HaShem, let all his males be circumcised, and then let him come near and keep it; and he shall be as one that is born in the land; but no uncircumcised person shall eat thereof. One law shall be to him that is homeborn, and unto the stranger that sojourneth among you.' Thus did all the children of Israel; as HaShem commanded Moses and Aaron, so did they.

And He said unto Abram: 'Know of a surety that thy seed shall be a stranger in a land that is not theirs, and shall serve them; and they shall afflict them four hundred years; and also that nation, whom they shall serve, will I judge; and afterward shall they come out with great substance. But thou shalt go to thy fathers in peace; thou shalt be buried in a good old age. And in the fourth generation they shall come back hither; for the iniquity of the Amorite is not yet full.'

שמות פרק יב, מג-נ

(מג) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כָּל-בֶּן-יִבְרָךְ לֹא-יֹאכַל בּוֹ: (מד) וְכָל-עֶבֶד אִישׁ מִקְנֵת-כֶּסֶף וּמִלֵּתָהּ אִתּוֹ אִזּוֹ יֹאכַל בּוֹ: (מה) תּוֹשֵׁב וְשָׂכִיר לֹא-יֹאכַל בּוֹ: (מו) בַּבַּיִת אֶחָד יֹאכַל לֹא-תוֹצִיא מִן-הַבַּיִת מִן-הַבֶּשֶׂר חוּצָה וְעַצְם לֹא תִשְׁבְּרוּ-בּוֹ: (מז) כָּל-עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: (מח) וְכִי-יִגְדֹר אֶתְךָ גֵר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה הַמּוֹל לֹו כָּל-זָכָר וְאִזּוֹ יִקְרַב לַעֲשׂוֹתוֹ וְהָיָה כְּאִזְרַח הָאָרֶץ וְכָל-עֶרְל לֹא-יֹאכַל בּוֹ: (מט) תּוֹרָה אַחַת יְהִיָּה לְאִזְרַח וְלִגֵר הַגֵר בְּתוֹכְכֶם: (נ) וַיַּעֲשׂוּ כָל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת-מֹשֶׁה וְאֶת-אַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ:

בראשית פרק טו, יג-טז

(יג) וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יְדַע תְּדַע כִּי-גֵר וְהָיָה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְעִבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: (יד) וְגַם אֶת-הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרַיִכֶם יֵצְאוּ בְרִכְשׁ גָּדוֹל: (טו) וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל-אַבְתְּיָךְ בְּשָׁלוֹם תִּקְבָר בְּשִׁיבָה טוֹבָה: (טז) וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא-שָׁלַם עוֹן הָאֱמֹרִי עַד-הֵנָּה: